

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL "Pódiumbeszélgetések a Minőségről" sorozat

- Időpont:** 2024. október 28. hétfő, 14:00 – 16:00
Helyszín: Online, ZOOM rendszeren keresztül
Szervezők: EOQ MNB Minőségrendszerek, Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi, valamint Oktatási és Terminológiai Szakbizottságok
Téma: **Van esélye az embernek, avagy kell-e félnünk a mesterséges intelligenciától?**
Előadó: **Dr. Rab Árpád** tudományos főmunkatárs, a téma szakértője
Moderátor: **Prof. Dr. Veress Gábor** egyetemi tanár

A moderátor szeretettel üdvözölte a résztvevőket, majd röviden bemutatta az előadót. *Rab Árpád* digitális kultúra szakértő és jövőkutató, aki már két évtizede kutatja a technológia és a társadalom viszonyát. Kiterjedt tudományos munkásságáról az Interneten lehet részletesen tájékozódni.

Az előadó a bevezetőben kiemelte, hogy az embereket mindig élénken foglalkoztatta, hogy milyen lesz a jövő. Így volt ez a 20. század fordulóján is, amikor rajzos formában foglalták össze 2000-ig a jövőbeli elképzeléseket (ezek általában nem valósultak meg). Valahogy így vagyunk ma a mesterséges intelligenciával (AI), amikor elsősorban a következő kérdések merülnek fel: nem fogják-e a gépek átvenni az irányítást az emberek felett? veszélyeztetik-e vajon a munkahelyeket? – és így tovább.

A mesterséges intelligencia nagy kihívást hozott a társadalomba. Fejlesztése már a második világháború után megkezdődött, amikor az öntanuló rendszerek létrehozásán kezdtek dolgozni: hogyan lehet a gépeket megtanítani a gondolkodásra. A mesterséges intelligencia az adatokon nyugszik, ezek alapján hoznak döntéseket. Fontos a számítástechnika: az adatokból ugyanis a számítások generálnak kimeneteket és ajánlásokat. Ha a hullámelmélet alapján a gazdaságtörténeti ciklusokat (K hullámok) vizsgáljuk, akkor jelenleg – 2010 után – a hatodik hullámban vagyunk, amelyre jellemző a humán szféra, a természet és a technológia együttműködése. Ehhez intelligens, erőforrás-hatékony technológiákra van szükség. A technológia megváltoztat bennünket, embereket, de a kölcsönhatás keretében mi is megváltoztatjuk a technológiát, a vízió alapján annak rétegeit és megoldó értékét kutatva. A világ bonyolult és gyors lett: az ember és a mesterséges intelligencia egymást támogatja és

kiegészíti. A jövő kihívásai szempontjából nagy jelentőségű a technológia megoldó értéke – a hatások eddig is jelentősek voltak, de most megsokszorozódnak. A szuperintelligens mesterséges intelligencia például messze felülmúl minden emberi képességet.

Különböző mesterséges intelligenciák léteznek.

- Képességek szerint vizsgálva a General AI olyan mesterséges intelligencia, amely képes bármilyen intellektuális feladatot elvégezni, amit egy ember is el tud. Jelenleg fejlesztés alatt áll. Célja, hogy képes legyen önállóan tanulni, problémákat megoldani, és alkalmazkodni különböző helyzetekhez.
- Tanulási módszer szerint a mélytanulás olyan algoritmusok összessége, amelyek neurális hálózatokat használnak a nagy mennyiségű adatból történő tanuláshoz. Például képfelismerés és természetes nyelvfeldolgozás.
- Működési módok szerint a korlátozott memóriájú AI olyan rendszer, ami amely képes tanulni a múltbeli tapasztalatokból és felhasználni azokat a jövőbeli döntéshozatalhoz (pl. önvezető autó). Az öntudattal rendelkező AI képes az önértékelésre. Ez az AI típus jelenleg még nem létezik, és nagyon távoli cél.

A mesterséges intelligencia a leggyorsabban elterjedő technológia a magyar társadalomban. Az AI jó társa lesz az embernek, nem kell félni tőle. Fontos, hogy a társadalom tudatosan használja a mesterséges intelligenciát, amelyet a bölcsesség, a tudás, az információ és az adat jellemez (DIKW piramis)

Az előadás után Vertess Gábor moderátor megköszönte a rendkívül jól felépített, igen sok részletkérdést mélyen elemző, nagyon sok gyakorlati kérdést megvilágító világos, jól érthető igen tartalmas előadást. Kiemelte, hogy az előadó gondolatmenetében fontos szerepet kapott a kultúra, a gazdaság, az érték és az MI minősége.

Az előadást követő vita során két kérdés kristályosodott ki: egyrészt, hogy a gyerekek kreativitására és gondolkodására milyen hatással lesz a mesterséges intelligencia, másrészt vannak-e olyan szakmák, amelyek teljes mértékben megszűnnek? A mesterséges intelligenciát megfelelően kell felhasználni ahhoz, hogy az a kreatív emberi munkát támogassa. Ne helyettesítsen, hanem inspiráljon. Ne mondja azt senki például, hogy nem rajzolok, mert a gép úgyis jobban rajzol. Azt ma még nem láthatjuk tisztán, hogy milyen szakmák fognak megszűnni a mesterséges intelligencia alkalmazása következtében, mert ehhez még nem állnak rendelkezésre a termelékenységi adatok. Az együttműködő társadalom jegyében három alapvető gondolatot kell kiemelni, ezek: a kultúra, a gazdaság és az érték.

Az előadást követően sok résztvevő megköszönte a nagyon tartalmas, értékes előadást.

Budapest, 2024. október 31.

Összeállította: *Várkonyi Gábor*